

ENERGIAA KANAVIIN

INTENSITEETTI VAIHTELEE MUSIIKISSA MONIN TAVOIN
KUUNTELUKOKEMUKSEN DYNAMIIKKA MUOVATEN.

TEKSTI JA KUVA MATTI KOMULAINEN

Nupit kaakkoon! **Kovaa Rasvaa** kaahaa täysillä. Rivakka piis-kaus roimii armotta aikamme il-miöitä kulutushimosta olemisen tyhjyyteen. Pari vuosikymmen-tä on koulunut nelikon nuclear doom crossover thrashin kärkijyräksi, joka terästää taontaansa vaikkapa piano-kolinalla ja Tarantino-flirtillä. Ilmankos maine tunnetaan Atlantin takanakin.

Led Zeppelin kiilasi huipulle tuoreel-taan, minkä uusi dokumentti kronikoi salonkikelpoisesti hymistellen. Iso isku kantaa puolen vuosisadan takaa, samoin tylyys. Kopla pölli ideoita bluesjääriltä ja riiteli niin, ettei ukkoja ole saatu samaan ruutuun nytäkään. No, saundi sentään muistuttaa suuruuden päivästä.

Sunnivan postmetal/doom-rypistys möyrii syvällä saundeineen ja teemoi-neen. Jylyn musta energia, vastustamat-tomasti vellova äänimassa ja tekstien synkät pohdinnat peilaavat maailmaam-me lohduttomasti. Samalla kompromissi-ton räyhä puhdistaa kuin kuumiin löyly.

Ystävyys on voimaa! Jo 45 vuotta soit-toa on perusta, jolle **Kauko Röyhkä** ja **Riku Mattila** rakentavat yhä. Eletty elämä on höylännyt illuusiot, ja paikoin kuulostaa, että myös unelmat. Aikamiesten rock ro-laa silti rujan runollisesti. Persoonallinen on myös klangi: tekijät tunnistaa ensi-is-kusta. Menoa värittävät Jukka Perkon ve-roiset vierailijat.

Alataajuusmurina ja bassomelodia imaisevat **Joonas Tuurin** Pindoramaan. Lyömät, sormiot ja puhaltimet syventä-vät kokemusta eksotiikkaa annostellen. Etelä-Amerikan soinnit istuvat saumat-ta Pohjolan kaikuihin. Vivahteikas maa-ilmanmusiikillinen fuusio levittyy kuu-lokenttään värikylläisenä panoraamana.

Kontrastit kiehtovat **Eklektikaakin**. Latvialaistrio miksa puupuhaltimia ryt-miikkaan sykäyttävän kokeellisella ta-valla, joka tuo mieleen Quartabén. Kuten brasilialainen taajuuksien tutkimusmat-kailija myös tämä kolmikko kokeilee ute-liaasti erikoisia sointiyhdistelmiä ja sä-vellysratkaisuja. Tulos? Kutkuttavalla tavalla oudosti sykkivää seikkailumu-siikkia.

Hiljaisuuden voima nostaa **Easy Piece-sin** massasta. Belgialaiskitaristi Benja-min Sauzereau'n trio luo meditatiivista lei-juntaa perinneinstrumentein ja vahvalla visiolla. Sähköis-akustinen äänikuva ra-

kentuu taidolle yhdistää harkittu sävel-kieli avaruudelliseen tilankäyttöön. Tau-ot rakentavat ilmaisuja siinä kuin kitaran, pianon ja sormioiden rekisterit. Karneva-listiset irtiotot kuten Bonhomme kirsikoi-vat kakun.

GoGo Penguin on fuusiotrio Mancheste-rista. Nu- ja hippajazzin vaahdosta nous-sut kimppa luottaa Cinamatic Orchestran viitoittamaan kuvallisuuteen. Melodia-linjat maalataan leveällä telalla, rytmiik-ka kirvoittaa sutimiseen kiihkeänsiirei-sen pulssin. Oleellista on liikkeen tuntu: Menopingviinit tuntuvat kiiruhtavan edelleen jonnekin etuhorisonttiin.

Bandoneon ja kaksi kitaraa valavat Vanhan Vaeltajan näköispatsaan. Tyyli-t tangosta klasariin liukuvat yhteen ja jäl-leen erikseen viipyilevissä soitteissa. Isä ja poika **Saluzzi** soivat konseptin ytimes-sä yhtenä miehenä. Buenos Airesin kotis-tudio luo tunnelmaa bändin neljäntenä jä-senenä.

Mikko Pettisen Patient Patient kum-puaa pelosta, hämmennyksestä, turhau-tumisesta ja epätietoisuudesta, joita 2023 diagnosoitu harvinainen sairaus aiheut-taa. Omakohtaisuus tällä tasolla on poik-keuksellista musiikissa. Se lataakin albumiin erityistä intensiteettiä. Trumpe-tisti-sormiomies elää soitteet ja tekstit ve-reslihaisesti.

Viron kansallinen sinfoniaorkesteri ja nelipuhaltiminen German Hornsound kasvavat kosmiseksi kokemukseksi Olari Eltsin johdolla. **Erkki-Sven Tüürin** 10. sin-fonia Æris leijuu aineettoman ligetimäi-sesti mutta materialisoituu aina yllättäen kuulokenttään. Vaskien liike tilassa ti-hentää taikaa. Phantasma ja De Profundis täydentävät levyä kiehtovin nyanssein.

Lajos Lencsés tulkitsee oboeteoksia. Le-vyn kaari ulottuu György Kurtágin mo-dernista taiteesta elokuvasäveltäjänä tunnettuun Miklós Rózsaan, jonka Hol-lywood-ura ulottui Kaksoiskotkan sor-tuessa -draamasta (1937) Kuollut mies ei palttoota kaipaa -komediaan (1982). Oboen elastiset skaalat ja puupuhaltimen lämpö nivovat eripariset elementit yhteen. Vaih-tuvat säestäjät rikastuttavat kokonaisuut-ta merkittävästi.

Rolf Lislevand vie 1600-luvulle. Barokin musiikki mukautuu improvisointiin, mitä luuttu- ja teorbitaituri hyödyntää innolla – tuolloin kun teos miellettiin lähtökoh-taisesti aihioiksi, josta poikettiin tilanteen mukaan. Periodisoittimet silaavat ulosan-tiin omanlaistaan tunnelmaa, tuoreet nä-kemykset taas kaventavat aikaperspektii-viä.

Lauri Porra tuo Muumit 2020-luvulle. Säveltäjä-muusikko kuvittaa suosikki-hahmojen seikkailuja levollisin instru-mentaalein, joista kukin kiinnittyy tiettyyn kohtaukseen Tove Janssonin kir-

joissa. Akustisvoittoisten, usein luontoää-nin elävöitettyjen teemojen vähäeleisyys jättää tilaa tulkinnoille, vaikka yksikään teos ei sinällään kasva tunnusmelodiak-si. Maestro itse vastaa bassonäytteistä.

Borbála Dobozy tutkii Bachin maallis-ta tuotantoa. Cembalovirtuosi on syste-maattisesti levyttänyt säveltäjän tuotan-toa. Saundi on nytkin ylimaallisen ilmava ja varmaotteisen lennokas. Voima vuoro-taan kanavoituu äänenpaineeksi: klavia-tuurin kuuluva kilke herättää mielikuvia soittimesta oman aikansa volyymikunin-kaana.

Kitaristi **Wolfgang Muthspiel** johdattaa niin ikään aikain taakse. Trio paahtaa kuin silloin ennen keskinäisestä kommu-nikaatiosta ammentaen. Balladit ja kii-vaammat vedot toimivat yhdessä. Akusti-nen väreily luo intiimin ilmapiirin, johon on helppo uppoutua. Huolettoman harmi-ton vaikutelma karkaa niin soljuvaksi, että muzakin rima lähes heilahtaa.

Eero Koivistoisen ensilevystä oli vie-rähtänyt vuosikymmen fonistin vallates-sa Porin klubilavan. Vuoden 1977 tiukka liveplatta kuulostaa pohjoisine vivahtei-neen yllättävän tuoreelta. Yksi ruusu on kasvanut laaksossa nostaa kvartettilevyn profiilia oleellisesti liiderin omien sävel-lysten ohella. Kotoinen musiikkiperinne taipuu amerikkalaisia pakkosoitteita sä-häkimmiksi irtiotoksi.

Heikki Sarmanto tarkasteli musiikkia 1970-luvun alussa kokonaisvaltaisesti. Counterbalance kronikoi näkemykset vai-kuttavalla tavalla. Kotoinen kansanmu-siikki, globaalit etnosävyt ja kokeellinen nykymusiikki mahtuivat kaikki Bosto-nin Berkleessä opiskelleen muusikon pa-lettiin. Albumi kipinöi moneen suuntaan Karjalasta Miles Davisin Bitches Brew'n kosmopoliittisuuteen ja edelleen Afrik-kaan ja Intiaan. Guruja ovat Fender Rho-des -päällikön kaveritkin huilisti Juhani Aaltosesta basisti Pekka Sarmantoon. ■

ESITTÄJÄ(T)	TEOS	JULKAISIJA	FORMAATTI
Kovaa Rasvaa	Tarinaksi paketoitu valhe	Svart	lp
Bernard MacMahon	Becoming Led Zeppelin	Cinema Mondo	bluray
Sunniva	Hypostasis	Svart	lp
Kauko Röyhkä & Riku Mattila	Meidät pelastaa vain rakkaus	Svart	lp
Joonas Tuuri Quartet	Pindorama	Eclipse	cd
Eklektika	Encounters	Jersika	lp
Easy Pieces	Notice	BMC	cd
GoGo Penguin	Necessary Fictions	Sony	cd
Dino Saluzzi, Jacob Young, José Saluzzi	El Viejo Caminante	ECM	cd
Mikko Pettinen Why Not	Patient Patient	Eclipse	cd
Erkki-Sven Tüür	Aeris	ECM	cd
Lajos Lencsés	Soliloque	BMC	cd
Rolf Lislevand	Libro primo	ECM	cd
Lauri Porra	Seasons in Moominvalley	Sony	cd
Borbála Dobozy	Johann Sebastian Bach	BMC	cd
Wolfgang Muthspiel, Scott Colley, Brian Blade	Tokyo	ECM	cd
Eero Koivistoinen Quartet	At Belmont Jazz Club	Svart	lp
Heikki Sarmanto Quintet	Counterbalance	Svart	lp